

05.12.2025

SİRKÜLER: 2025/50: Kanuni Defter Tasdikleri Bilgilendirme

1. E-defter Uygulaması Kapsamında Tutulacak Defterler

E-defter uygulaması kapsamında tutulan yevmiye defteri ve defterikebire ait hesap döneminin ilk ayına ait beratın alınması açılış onayı, son ayına ait beratın alınması kapanış onayı, diğer aylara ait beratların alınması ise ilgili aylara ait defterlerin noter onayı yerine geçmektedir.

1- **Yevmiye defteri ve defterikebir:** Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No 1) de değişiklik yapılmasına dair Sıra No 5 tebliğle **bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan tüm mükellefler ve isteğe bağlı olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler** e-defter uygulamasına dahil edilmişti. Buna göre;

- **1/1/2025 tarihinden** (bu tarih dâhil) itibaren bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile bu tarihten itibaren (bu tarih dâhil) ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden tüm mükellefler **1/1/2025 tarihinden** (bu tarih dâhil) itibaren (Vergi Usul Kanununun 174 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında kendisine **özel hesap dönemi** tayin edilenler **2025 yılı içinde başlayan hesap dönemi başından** itibaren)
- **1/1/2025 tarihinden itibaren** (bu tarih dâhil) **yeni işe başlayan, yeniden işe başlayan**, sınıf değiştiren, yeni bir mükellefiyete giren ve vergi muafiyeti kalkan mükelleflerden ihtiyari ya da zorunlu olarak bilanço esasına göre defter tutacaklar işe **başlama, sınıf değiştirme**, yeni mükellefiyete girme ve muafliktan çıkma tarihinden itibaren

e-Defter uygulamasına geçmek ve edefer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterleri (**yevmiye defteri ve defterikebir**) e-Defter olarak tutmak zorundadırlar.

Ayrıca Türk Ticaret Kanunu'nun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca 2025 yılında **bağımsız denetime tabi olmak zorunluluğuna giren şirketler 2025 yılının başından itibaren** e-defter tutmaya başlamıştır.

2- **Envanter Defteri:** Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 6) ile e-Defter kapsamında olan mükellefler envanter defterini **ihtiyari bir şekilde e-Defter olarak tutabileceklerdir**. Envanter defterinin format ve standardı edefer.gov.tr adresinde belirlenecektir. Gelir İdaresi Başkanlığına, Tebliğ'de yer alan farklı kriterlere göre, edefer.gov.tr adresinde yayımlanacak duyuru ile envanter defterinin e-Defter olarak tutulmasına ilişkin zorunluluk getirme yetkisi de verilmiştir.

Uygulamadan yararlananlar tarafından hesap dönemi (özel hesap dönemi dahil) bazında oluşturulacak envanter defterinin;

- Hesap döneminin ilk gününe ilişkin alınan envanter defteri e-Defter ve berat dosyaları **açılış onayı** yerine geçer.
- Hesap döneminin son gününe ilişkin alınan envanter defteri e-Defter ve berat dosyaları ise **kapanış onayı** yerine geçer.

Onay Türü	Mükellef Tipi	İşlem Süresi (Oluşturma, İmzalama/Onaylama, Yükleme)
Açılış Onayı (Hesap Döneminin İlk Gününe Ait)	Gelir Vergisi Mükellefleri	Hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 10. günü sonuna kadar.
Açılış Onayı (Hesap Döneminin İlk Gününe Ait)	Diğer Mükellefler	Hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 14. günü sonuna kadar.
Kapanış Onayı (Hesap Döneminin Son Gününe Ait)	Gelir Vergisi Mükellefleri	Gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10. günü sonuna kadar.
Kapanış Onayı (Hesap Döneminin Son Gününe Ait)	Diğer Mükellefler	Kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14. günü sonuna kadar.

2. Kağıt Olarak Tutulacak Yasal Defterlerin Tasdiki

Vergi Usul Kanunu ve TTK hükümlerine göre kağıt olarak tutulan tasdike tabi defterler ile tasdik tarihlerine ilişkin tablo ekteyir.

Diğer taraftan 20 seri no.lu Damga vergisi tebliğine göre düzenledikleri kağıtlara ait damga vergisini makbuz karşılığı ve istihkaktan kesinti şekliyle ödeyen mükellefler, bu ödemelerini kaydetmek üzere Damga Vergisi Defteri tutacaklardır. Tebliğe göre bu defterlerin tutulmasında, Vergi Usul Kanununun kayıt nizamı ve tasdik zamanına ilişkin 215-219 uncu ve 221 inci maddelerindeki hükümlere uyulacaktır. Tebliğde atıf yapılan VUK 221. madde defterlerin kullanılmadan önce tasdik ettirilmesine ilişkin olup, damga vergisi defteri kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda tasdik ettirilecektir. Tebliğde VUK'un tasdik yenilemeye ilişkin 222. Maddesine atıf yapılmamış olup, buradan hareketle kullanılmakta olan tasdikli damga vergisi defterini sonraki yıllarda da kullanmaya devam eden şirketlerin ara tasdik yaptırma mecburiyeti bulunmadığı görüşündeyiz.

3. Defter Beyan Sistemi Üzerinden Tutulacak Defterler

• İşletme Hesabı Esası

13.12.2017 Tarihli Resmi gazetede yayımlanan VUK 486 Seri numaralı Genel tebliğine göre; İşletme Defteri **01.01.2019 Tarihinden itibaren "Defter-Beyan" sisteminden elektronik ortamda tutulmaya başlanmıştır**. 2026 yılında "Defter-Beyan Sistemi"nde Elektronik ortamda tutulmaya devam edilecek, 2026 yılı için İşletme Defteri notere tasdik ettirilmeyecek, Kağıt ortamında tutulmayacaktır.

• Serbest Meslek Erbabı

13.12.2017 Tarihli Resmi gazetede yayımlanan VUK 486 Seri numaralı Genel tebliğine göre; Serbest Meslek Kazanç Defteri (SMK) **01.01.2018 Tarihinden itibaren "Defter-Beyan" sisteminden elektronik ortamda tutulmaya başlanmıştır.** 2026 yılında "Defter-Beyan Sistemi"nde elektronik ortamda tutulmaya devam edilecek, **2026 yılı için SMK Defteri de notere tasdik ettirilmeyecektir.**

- **Açılış Onayı**

Defter-Beyan Sistemi vasıtasıyla elektronik ortamda tutulan defterlerin açılış onayı; Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından elektronik olarak yapılacak olup, bu onay Vergi Usul Kanunu Kanun'da öngörülen tasdik hükmündedir. Bu onay ilk defa veya yeniden işe başlama ile sınıf değiştirme hallerinde kullanmaya başlamadan önce, izleyen faaliyet dönemlerindeki ise defterlerin kullanılacağı faaliyet döneminin ilk gününde GİB tarafından elektronik olarak yapılacaktır.

- **Kapanış Onayı**

Defter Beyan Sistemi vasıtasıyla elektronik ortamda tutulan defterlere ait oldukları takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından elektronik ortamda kapanış onayı yapılacaktır.

3- İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması

Ticaret Bakanlığı ve Maliye ve Hazine Bakanlığı tarafından yayımlanan **"İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğ"** ile işletmenin muhasebesiyle ilgili olmayan ticari defterler olan pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulmasına dair düzenlemeler yapılmıştır. Tebliğ düzenlemesine göre ticaret şirketlerinin pay defteri, yönetim kurulu karar defteri, müdürler kurulu karar defteri, genel kurul toplantı ve müzakere defterleri Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan **Elektronik defter sisteminde tutulacaktır.**

Elektronik Defter Sistemi aşağıdaki ticaret şirketleri için zorunludur:

- A- 1/1/2026 tarihinden itibaren kuruluşu ticaret siciline tescil edilen şirketler,
- B- 15/11/2012 tarihli ve 28468 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarlara Yükseltmelerine ve Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan anonim şirketler,
- C- Yukarıda belirtilenlerin dışındaki ticaret şirketleri ise ihtiyari olarak elektronik defter sisteminde belirtilen defterleri tutabilirler. ihtiyari olarak elektronik defter sistemine geçmeye karar verildiğinde pay defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defterinin her ikisinin de sistemde tutulması zorunludur.

Zorunluluk kapsamında veya ihtiyari olarak tutulmasına karar verildiğinde **İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik defter sisteminde tutulmasıyla ilgili özet tablo aşağıdadır:**

Defter Adı	Elektronik Defter Sisteminde Tutma Zorunlu mu	Elektronik Defter Sistemine Geçiş Zamanı (A'dakiler ve Tebliğin Yayımlı İtibariyle B Kapsamında Olanlar)	B'de Belirtilen Kapsama Tebliğin Yayımlıdan Sonra Giren Şirketler	İhtiyari Olarak Elektronik Defter Sistemine Geçmeye Karar Verenler (A ve B Dışındakiler)
Pay Defteri	Zorunlu	Kuruluştaki /1.1.2026	Kapsama Girdikleri Tarihten İtibaren 6 Ay İçinde	Geçiş Kararının Alındığı Hesap Dönemi İçinde
Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri	Zorunlu	Kuruluştaki /1.1.2026	Kapsama Girdikleri Tarihten İtibaren 6 Ay İçinde	Geçiş Kararının Alındığı Hesap Dönemi İçinde
Yönetim Kurulu Karar Defteri	İhtiyari	Geçiş Kararının Alındığı Hesap Dönemi İçinde	Geçiş Kararının Alındığı Hesap Dönemi İçinde	Geçiş Kararının Alındığı Hesap Dönemi İçinde
Müdürler Kurulu Defteri	İhtiyari	Geçiş Kararının Alındığı Hesap Dönemi İçinde	Geçiş Kararının Alındığı Hesap Dönemi İçinde	Geçiş Kararının Alındığı Hesap Dönemi İçinde

KAĞIT DEFTER TASDİKLERİ BİLGİ TABLOSU

Sıra No	Defterin Türü	Açılış Tasdiki	Kapanış Tasdiki	Açılış Tasdiki Zamanı	Kapanış Onayı Zamanı	Şirket Türü
1	Yevmiye	Evet	Evet	Aralık-Onay yenileme yapılacaksa Ocak	Haziran	AŞ, LTD, KOMANDİT
2	Defteri Kebir	Evet	Hayır	Aralık- Onay yenileme yapılacaksa Ocak	-	AŞ, LTD, KOMANDİT
3	Envanter	Evet	Hayır	Aralık- Onay yenileme yapılacaksa Ocak	-	AŞ, LTD, KOMANDİT

4	Pay Defteri	Evet-Özellik, yeterli yaprak varsa izleyen hesap dönemlerinde açılış tasdiki yaptırılmaksızın kullanılabilir	Hayır	Aralık	-	AŞ VE SERMAYESİ PAYLARA BÖLÜNMÜŞ KOMANDİT ŞİRKETLER
5	Yönetim Kurulu Karar Defteri	Evet	Evet	Aralık-Onay yenileme yapılacaksa Ocak	Ocak	AŞ VE SERMAYESİ PAYLARA BÖLÜNMÜŞ KOMANDİT ŞİRKETLER
6	Genel Kurul Karar Defteri	Evet-Özellik, yeterli yaprak varsa izleyen hesap dönemlerinde açılış tasdiki yaptırılmaksızın kullanılabilir	Hayır	Aralık	-	AŞ, LTD, SERMAYESİ PAYLARA BÖLÜNMÜŞ KOMANDİT ŞİRKETLER, KOLLEKTİF, KOMANDİT